Riigi Teataja

Nr. 99. **7. detsembril 1928 a.** **Nr. 99.**

Art. 602. Haagis 17. juulil 1905 allakirjutatud tsiviilprotsessi kohta käiva rahvusvahelise konventsiooniga ühinemise seadus. — Konventsioon.
603. Juhtnöörid riigimajades riigiteenijate elukorterite kütte ja valgustuse hindamise kohta.
604. Eriveotariif nr. 69 laipade veoks Tartu ülikoolile.
605. Eriveotariif nr. 68 Lastekaitseühingu toiduainete ja riidevarustuse veoks.
606. Määrus omavalitsuste järelevalve teostamiseks.
607. Täiendus sundmäärusele ehituste kohta Rakveres.
608. Sundmäärus toiduainete kaupluste ja toiduainetega kauplemise kohta Nõmmes.
609. Sundmäärus lihaga kauplemise kohta Nõmmes.

Riigikogu poolt 23. novembril 1928. a. vastuvõetud

602. Haagis 17. juulil 1905 allakirjutatud tsiviilprotsessi kohta käiva rahvusvahelise konventsiooniga ühinemise seadus.

§ 1. Ühineda rahvusvahelise konventsiooniga tsiviilprotsessi kohta, alla kirjutatud Haagis 17. juulil 1905, ja volitada Vabariigi Valitsust astuma vastavaid samme selle ühinemise teostamiseks.

§ 2. Konventsiooni, selle ratifikatsioonikirjade deponeerimise ja konventsiooniosaliste riikide poolt Haagis 4. juulil 1924 allakirjutatud protokolli prantsusekeelsed tekstid eestikeelsete tõlgetega avaldatakse ühes käesoleva seadusega.

Algkirjale alla kirjutanud

Riigikogu esimees K. Einbund.

Sekretär M. Juhkam.

Konventsioon tsiviilprotsessi kohta, alla kirjutatud Haagis 17. juulil 1905. a.

Tema Majesteet Saksa Keiser, Preisi Kuningas, Saksa Keiserriigi nimel; Tema Majesteet Austria Keiser, Böömi Kuningas jne. ja Ungari Apostlik Kuningas, Austria ja Ungari eest; Tema Majesteet Belglaste Kuningas; Tema Majesteet Taani Kuningas; Tema Majesteet Hispaania Kuningas; Prantsuse Vabariigi President; Tema Majesteet Itaalia Kuningas; Tema Kuninglik Kõrgus Luksemburgi Suurhertsog, Nassau hertsog; Tema Majesteet

Convention relative à la procédure civile; signée à la Haye, le 17 juillet 1905.

Sa Majesté l'Empereur d'Allemagne, Roi de Prusse, au nom de l'Empire Allemand; Sa Majesté l'Empereur d'Autriche, Roi de Bohême, etc. et Roi Apostolique de Hongrie, pour l'Autriche et pour la Hongrie; Sa Majesté le Roi des Belges; Sa Majesté le Roi de Danemark; Sa Majesté le Roi d'Espagne; le Président de la République Française; Sa Majesté le Roi d'Italie; Son Altesse Royale le Grand-Duc de Luxembourg, Duc de Nas-

Norra Kuningas; Tema Majesteet Hollandi Kuninganna; Tema Majesteet Portugali, Algarvia jne. Kuningas; Tema Majesteet kõigi Venemaade Keiser; Tema Majesteet Rootsi Kuningas ja Helveetsia Liidu Nõukogu,

soovides ette võtta 14. novembri 1896. a. Konventsioonis kogemustel põhjendatud parandusi,

otsustasid sõlmida selleks otstarbeks uue Konventsiooni ja nimetasid, selle järelduseks, oma Täisvolinikkudeks:

Tema Majesteet Saksa Keiser, Preisi Kuningas, Saksa Keiserriigi nimel:

Härra von Schlözer'i, Tema Erakorralise Saadiku ja Täievolilise Ministri Tema Majesteedi Hollandi Kuninganna juures, ja Härra Johannes Kriege, Tema Saatkonna Salanõuniku;

Tema Majesteet Austria Keiser, Böömi Kuningas jne. ja Ungari Apostlik Kuningas:

Austria ja Ungari eest:

Härra krahv Christoph von Wydenbruck'i, Tema Salanõuniku ja Kammerhärra, Tema Erakorralise Saadiku ja Täievolilise Ministri Tema Majesteedi Hollandi Kuninganna juures,

Austria eest:

Härra Rüütel Robert Holzknecht von Hort'i, osakonna Juhataja Keiserlikus Kuninglikus Austria Kohtuministeeriumis,

Ungari eest:

Härra Gustav Töry, Riigisekretäri Kuninglikus Ungari Kohtuministeeriumis;

Tema Majesteet Belglaste Kuningas:

Härra Parun Guillaume'i, Tema Erakorralise Saadiku ja Täievolilise Ministri Tema Majesteedi Hollandi Kuninganna juures, ja Härra A. van den Bulcke, Tema Erakorralise Saadiku ja Täievolilise Ministri, Peadirektori Välisministeeriumis;

Tema Majesteet Taani Kuningas:

Härra J. W. von. Grevenkop Castenskjold'i, Tema Kammerhärra, Tema Minister-Residendi Tema Majesteedi Hollandi Kuninganna juures;

sau; Sa Majesté le Roi de Norvège; Sa Majesté la Reine des Pays-Bas; Sa Majesté le Roi de Portugal et des Algarves, etc.etc.; Sa Majesté le Roi de Roumanie; Sa Majesté l'Empereur de Toutes les Russies; Sa Majesté le Roi de Suède, et le Conseil Fédéral Suisse,

Désirant apporter à la Convention du 14 novembre 1896 les améliorations suggérées par l'expérience,

Ont résolu de conclure une nouvelle Convention à cet effet et ont, en conséquence, nommé pour leurs Plénipotentiaires, savoir:

Sa Majesté l'Empereur d'Allemagne, Roi de Prusse, au nom de l'Empire Allemand:

M.M. de Schloezer, Son Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire près Sa Majesté la Reine des Pays-Bas, et le Docteur Johannes Kriege, Son Conseiller Intime de Légation;

Sa Majesté l'Empereur d'Autriche, Roi de Bohême, etc. et Roi Apostolique de Hongrie:

Pour l'Autriche et pour la Hongrie:

M. le Comte Christophe de Wydenbruck, Son Conseiller intime et Chambellan, Son Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire près Sa Majesté la Reine des Pays-Bas.

Pour l'Autriche:

M. le Chevalier Robert Holzknecht de Hort, Chef de section au Ministère Impérial Royal autrichien de la Justice,

Pour la Hongrie:

M. Gustave Töry, Secrétaire d'Etat au Ministère Royal hongrois de la Justice;

Sa Majesté le Roi des Belges:

M.M. le Baron Guillaume, Son Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire près Sa Majesté la Reine des Pays-Bas et A. van den Bulcke, Son Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire, Directeur-Général au Ministère des Affaires Etrangères;

Sa Majesté le Roi de Danemark:

M. J. W. de Grevenkop Castenskjold, Son Chambellan, Son Ministre-Résident près sa Majesté la Reine des Pays-Bas;

Tema Majesteet Hispaania Kuningas:
Härra Arturo de Baguer'i, Tema Erakorralise Saadiku ja Täievolilise Ministri Tema Majesteedi Hollandi Kuninganna juures;

Prantsuse Vabariigi President:
Härra de Monbel'i, Erakorralise Saadiku ja Täievolilise Ministri Tema Majesteedi Hollandi Kuninganna juures, ja Härra Louis Renault, Rahvusvahelise õiguse professori Pariisi Ülikoolis, Välisministeeriumi juriskonsuldi;

Tema Majesteet Itaalia Kuningas:
Härra Salvatore Tugini, Tema Erakorralise Saadiku ja Täievolilise Ministri Tema Majesteedi Hollandi Kuninganna juures;

Tema Kuninglik Kõrgus Luksemburgi Suurhertsog, Nassau Hertsog:
Härra krahv de Villers'i, Tema Chargé d'Affaires'i Berliinis;

Tema Majesteet Norra Kuningas:
Härra F. Hagerup'i, Tema Erakorralise Saadiku ja Täievolilise Ministri Tema Majesteedi Hollandi Kuninganna juures;

Tema Majesteet Hollandi Kuninganna:
Härra Jonkheer W. M. de Veede de Berencamp'i, Tema Välisministri, Härra J. A. Loeff'i, Tema Kohtuministri, ja Härra T. M. C. Asser'i, Riigiministri, Riiginõukogu Liikme, Kuningliku Erarahvusvahelise õiguse Komisjoni Presidendi, Erarahvusvahelise Õiguse konverentside Presidendi;

Tema Majesteet Portugali ja Algarvide jne. Kuningas:
Härra krahv de Selir'i, Tema Erakorralise Saadiku ja Täievolilise Ministri Tema Majesteedi Hollandi Kuninganna juures;

Tema Majesteet Rumeenia Kuningas:
Härra E. Mavrocordato, Tema Erakorralise Saadiku ja Täievolilise Ministri Tema Majesteedi Hollandi Kuninganna juures;

Tema Majesteet Kõigi Venemaade Keiser:
Härra N. Tcharykov'i, Tema Erakorralise Saadiku ja Täievolilise Ministri Tema Majesteedi Hollandi Kuninganna juures;

Tema Majesteet Rootsi Kuningas:
Härra Parun Falkenberg'i, Tema Erakorralise Saadiku ja Täievolilise Ministri Tema Majesteedi Hollandi Kuninganna juures;

Sa Majesté le Roi d'Espagne:
M. Arturo de Baguer, Son Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire près Sa Majesté la Reine des Pays-Bas;

Le Président de la République Française:
M.M. de Monbel, Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire de la République Française près Sa Majesté la Reine des Pays-Bas, et Louis Renault, Professeur de Droit International à l'Université de Paris, Jurisconsulte du Ministère des Affaires Etrangères;

Sa Majesté le Roi d'Italie:
M. Salvatore Tugini, Son Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire près Sa Majesté la Reine des Pays-Bas;

Son Altesse Royale le Grand-Duc de Luxembourg, Duc de Nassau:
M. le Comte de Villers, Son Chargé d'Affaires à Berlin;

Sa Majesté le Roi de Norvège:
M.F. Hagerup, Son Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire près Sa Majesté la Reine des Pays-Bas;

Sa Majesté la Reine des Pays-Bas:
M.M. le Honkheer V. M. de Weede de Berencamp, Son Ministre des Affaires Etrangères, J. A. Loeff, Son Ministre de la Justice, et T. M. C. Asser, Ministre d'Etat, Membre du Conseil d'Etat, Président de la Commission Royale de Droit International Privé, Président des Conférences de Droit International Privé;

Sa Majesté le Roi de Portugal et des Algarves, etc.etc.:
M. le Comte de Selir, Son Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire près Sa Majesté la Reine des Pays-Bas;

Sa Majesté le Roi de Roumanie:
M.E. Mavrocordato, Son Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire près Sa Majesté la Reine des Pays-Bas;

Sa Majesté l'Empereur de Toutes les Russies:
M. N. Tcharykow, Son Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire près Sa Majesté la Reine des Pays-Bas;

Sa Majesté le Roi de Suède:
M. le Baron Falkenberg, Son Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire près Sa Majesté la Reine des Pays-Bas;

Helveetsia Liidu Nõukogu:

Härra G. Carlin'i, Helveetsia Konföderatsiooni Erakorralise Saadiku ja Täievolilise Ministri Tema Majesteedi Hollandi Kuninganna juures,

kes, pärast oma heas ning nõutud vormis leitud täisvolituste vastastikust esitamist kokku leppisid järgmistes määrustes:

I.

Kohtulikkude ja mittekohtulikkude aktide kättetoimetamine.

Artikkel 1.

Tsiviil- või kaubanduslikkudes asjades aktide kättetoimetamine välismaal asuvatele isikutele sünnib lepinguosalistes Riikides paluva riigi konsuli palvel, mis adresseeritakse palutava Riigi poolt määratud ametivõimule. Palve, mis sisaldab ametivõimu nimetuse, kellelt välja läheb üleantav akt, poolte nime ja ameti, saaja aadressi ning kõnesoleva akti iseloomu äratähenduse, peab olema kokku seatud palutava ametivõimu keeles. See ametivõim saadab konsulile dokumendi, mis tõendab kättesaamist või ära näitab põhjuse, mis oli selle takistuseks.

Kõik raskused, mis võivad tekkida konsuli palve puhul, lahendatakse diplomaatilisel teel.

Iga lepinguosaline Riik võib deklareerida teistele lepinguosalistele Riikidele adresseeritud teadaande teel, et tema territooriumil täidesaatmisele kuuluvad kättetoimetamised, mis sisaldavad esimeses lõikes tähendatud teateid, tuleksid temale saata diplomaatilisel teel.

Eelmised määrused ei takista lepinguosalisi Riike kokku leppimast, et lubada otsekohest läbikäimist nende vastavate ametivõimude vahel.

Artikkel 2.

Akti kättetoimetamine sünnib palutava Riigi kompetentse ametivõimu hoolel. See ametivõim võib, välja arvatud artikkel 3-das ettenähtud juhtumistel, piirduda kättetoimetamisel akti üleandmisega saajale, kes selle vabatahtlikult vastu võtab.

Artikkel 3.

Kui kättetoimetatav akt on redigeeritud kas palutava ametivõimu või kahe huvitatud Riigi vahel kokkulepitud keeles, või kui temale on juure lisatud tõlge ühes nendest keeltest, toimib palutav ametivõim, juhtumisel kui palves sellekohane soov on avaldatud, akti

Le Conseil Fédéral Suisse:

M. G. Carlin, Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire de la Confédération Suisse près Sa Majesté la Reine des Pays-Bas,

lesquels, après s'être communiqué leurs pleins pouvoirs, trouvés en bonne et due forme, sont convenus des dispositions suivantes:

I.

Communication d'actes judiciaires et extrajudiciaires.

Article 1.

En matière civile ou commerciale, les significations d'actes à destination de personnes se trouvant à l'étranger se feront, dans les Etats contractants, sur une demande du consul de l'Etat requérant adressée à l'autorité qui sera désignée par l'Etat requis. La demande contenant l'indication de l'autorité de qui émane l'acte transmis, le nom et la qualité des parties, l'adresse du destinataire, la nature de l'acte dont il s'agit, doit être rédigée dans la langue de l'autorité requise. Cette autorité enverra au consul la pièce prouvant la signification ou indiquant le fait qui l'a empêchée.

Toutes les difficultés qui s'élèveraient à l'occasion de la demande du consul seront réglées par la vois diplomatique.

Chaque Etat contractant peut déclarer, par une communication adressée aux autres Etats contractants, qu'il entend que la demande de signification à faire sur son territoire, contenant les mentions indiquées à l'alinéa 1er, lui soit adressée par la voie diplomatique.

Les dispositions qui précèdent ne s'opposent pas à ce que deux Etats contractants s'entendent pour admettre la communication directe entre leurs autorités respectives.

Article 2.

La signification se fera par les soins de l'autorité compétente de l'Etat requis. Cette autorité, sauf les cas prévus dans l'article 3, pourra se borner à effectuer la signification par la remise de l'acte au destinataire qui l'accepte volontairement.

Article 3.

Si l'acte à signifier est rédigé, soit dans la langue de l'autorité requise, soit dans la langue convenue entre les deux Etats intéressés, ou s'il est accompagné d'une traduction dans l'une de ces langues, l'autorité requise, au cas où le désir lui en serait exprimé dans la

kättetoimetamist sisemise seadusandluse poolt analoogiliste kättetoimetamiste jaoks ettekirjutatud korras või erilises korras, niivõrt kui see selle seadusandluse vastu ei käi. Kui sarnast soovi ei ole avaldatud, katsub palutav ametivõim kättetoimetamist esialgu läbi viia artikkel 2-se määruste kohaselt.

Kui teisiti pole kokku lepitud, tunnistatakse õigeks eelmises lõikes ettenähtud tõlge paluva Riigi diplomaatilise või konsulaaresindaja või palutava Riigi vannutatud tõlgi poolt.

Artikkel 4.

1-ses, 2-ses ja 3-das artiklis ettenähtud kättetoimetamise täidesaatmisest võib ära öelda ainult juhul, kui Riik, kelle territooriumil see peab sündima, leiab, et selle iseloom tema suveräänsust või julgeolekut riivab.

Artikkel 5.

Kättetoimetamist tõendatakse kas kuupäevaga varustatud ja legaliseeritud kättesaaja vastuvõtutähega, või palutava Riigi ametivõimu tunnistusega, mis tõendab kättetoimetamise fakti, viisi ja päeva.

Kui kättetoimetatav akt on üle antud kahes eksemplaris, siis peab vastuvõtukiri või -tunnistus leiduma teisel eksemplaril ehk sellele juure lisatud olema.

Artikkel 6.

Eelmiste artiklite määrused ei takista:

1° akte otsekohe kätte saata posti teel välismaal asuvatele asjasthuvitatud isikutele;

2° asjasthuvitatuil isikuil lasta akte kätte toimetada otseteel sihtriigi täidesaatvate ametnikkude või teiste asjaomaste võimude kaudu;

3° igal Riigil lasta akte kätte toimetada otseteel välismaal asuvatele isikutele oma diplomaatiliste või konsulaaresindajate kaudu.

Kõigil neil juhtudel on ettenähtud õigus olemas ainult siis, kui seda lubavad asjasthuvitatud Riikide vahel sõlmitud konventsioonid, või kui, konventsioonide puudumisel, Riik, kelle territooriumil kättetoimetamine peab sündima, sellele vastu ei seisa. See Riik ei saa sellele vastu seista, kui lõike 1-se, punkt 3-da juhul, akt peab kätte toimetatama paluva Riigi kodanikule ilma sunduseta.

demande, fera signifier l'acte dans la forme prescrite par sa législation intérieure pour l'exécution de significations analogues, ou dans une forme spéciale, pourvu qu'elle ne soit pas contraire à cette législation. Si un pareil désir n'est pas exprimé, l'autorité requise cherchera d'abord à effectuer la remise dans les termes de l'article 2.

Sauf entente contraire, la traduction prévue dans l'alinéa précédent sera certifiée conforme par l'agent diplomatique ou consulaire de l'Etat requérant ou par un traducteur assermenté de l'Etat requis.

Article 4.

L'exécution de la signification prévue par les articles 1, 2 et 3 ne pourra être refusée que si l'Etat, sur le territoire duquel elle devrait être faite, la juge de nature à porter atteinte à sa souveraineté ou à sa sécurité.

Article 5.

La preuve de la signification se fera au moyen, soit d'un récépissé daté et légalisé du destinataire, soit d'une attestation de l'autorité de l'Etat requis, constatant le fait, la forme et la date de la signification.

Si l'acte à signifier a été transmis en double exemplaire, le récépissé ou l'attestation doit se trouver sur l'un des doubles ou y être annexé.

Article 6.

Les dispositions des articles qui précèdent ne s'opposent pas:

1° à la faculté d'adresser directement par la voie de la poste des actes aux intéressés se trouvant à l'étranger;

2° à la faculté pour les intéressés de faire faire des significations directement par lessois des officiers ministériels ou des fonctionnaires compétents du pays de destination;

3° à la faculté pour chaque Etat de faire faire directement, par les soins de ses agents diplomatiques ou consulaires, les significations destinées aux personnes se trouvant à l'étranger.

Dans chacun de ces cas, la faculté prévue n'existe que si des conventions intervenues entre les Etats intéressés l'admettent ou si, à défaut de conventions, l'Etat sur le territoire duquel la signification doit être faite ne s'y oppose pas. Cet Etat ne pourra s'y opposer lorsque, dans le cas de l'alinéa 1er, numéro 3, l'acte doit être signifié sans contrainte à un ressortissant de l'Etat requérant.

Artikkel 7.

Kättetoimetamiste eest ei või nõuda mingisuguste maksude ega kulude tasumist.

Siiski, kui teisiti pole kokku lepitud, on palutaval Riigil õigus paluvalt Riigilt sisse nõuda kulud, mis tekkinud täidesaatvate ametnikkude kaasabist või artikkel 3-das ettenähtud erilise korra tarvitamisest.

II.

Kohtu erinõuded.

Artikkel 8.

Tsiviil- või kaubanduslikkudes asjades võib ühe lepinguosalise Riigi kohtuvõim, kooskõlas oma maa seadusandluse määrustega, pöörata teise lepinguosalise Riigi kompetentse ametivõimu poole palvega toimida tema võimupiirkonnas eeluurimist või teha teisi kohtulisi toimusi.

Artikkel 9.

Kohtu erinõuded antakse üle paluva Riigi konsuli poolt ametivõimule, kes määratakse palutava Riigi poolt. See ametivõim saadab konsulile dokumendi, mis tõendab erinõude täidesaatmist või näitab ära põhjuse, mis oli selle takistuseks.

Kõik raskused, mis võivad tekkida selle üleandmise puhul, lahendatakse diplomaatilisel teel.

Iga lepinguosaline Riik võib deklareerida teistele lepinguosalistele Riikidele adresseeritud teadaande teel, et tema territooriumil täidesaatmisele kuuluvad erinõuded tuleksid temale üle anda diplomaatilisel teel.

Eelmised määrused ei takista lepinguosalisi Riike kokku leppimast, et lubada erinõuete otsekohest üleandmist nende vastavate ametivõimude vahel.

Artikkel 10.

Kui teisiti pole kokku lepitud, peab erinõue redigeeritud olema kas palutava ametivõimu või kahe huvitatud Riigi vahel kokkulepitud keeles, ehk temale peab juure lisatud olema tõlge ühes nendest keeltest, mis on õigeks tunnistatud paluva Riigi diplomaatilise või konsulaaresindaja või palutava Riigi vannutatud tõlgi poolt.

Article 7.

Les significations ne pourront donner lieu au remboursement de taxes ou de frais de quelque nature que ce soit.

Toutefois, sauf entente contraire, l'Etat requis aura le droit d'exiger de l'Etat requérant le remboursement des frais occasionnés par l'intervention d'un officier ministériel ou par l'emploi d'une forme spéciale dans les cas de l'Article 3.

II.

Commissions rogatoires.

Article 8.

En matière civile ou commerciale, l'autorité judiciaire d'un Etat contractant pourra, conformément aux dispositions de sa législation, s'adresser par commission rogatoire à l'autorité compétente d'un autre Etat contractant pour lui demander de faire, dans son ressort, soit un acte d'instruction, soit d'autres actes judiciaires.

Article 9.

Les commissions rogatoires seront transmises par le Consul de l'Etat requérant à l'autorité qui sera désignée par l'Etat requis. Cette autorité enverra au consul la pièce constatant l'exécution de la commission rogatoire ou indiquant le fait qui en a empêché l'exécution.

Toutes les difficultés qui s'élèveraient à l'occasion de cette transmission seront réglées par la voie diplomatique.

Chaque Etat contractant peut déclarer, par une communication adressée aux autres Etats contractants, qu'il entend que les commissions rogatoires à exécuter sur son territoire lui soient transmises par la voie diplomatique.

Les dispositions qui précèdent ne s'opposent pas à ce que deux Etats contractants s'entendent pour admettre la transmission directe des commissions rogatoires entre leurs autorités respectives.

Article 10.

Sauf entente contraire, la commission rogatoire doit être rédigée, soit dans la langue de l'autorité requise, soit dans la langue convenue entre les deux Etats intéressés, ou bien elle doit être accompagnée d'une traduction faite dans une de ces langues et certifiée conforme par un agent diplomatique ou consulaire de l'Etat requérant ou par un traducteur assermenté de l'Etat requis.

Artikkel 11.

Kohtuvõim, kellele erinõue on adresseeritud, on kohustatud seda rahuldama, tarvitades samu sundabinõusid nagu palutava Riigi ametivõimude nõuete või mõne huvitatud poole poolt avaldatud palve täidesaatmise juures. Neid sundabinõusid ei tarvitata vajaduslikult, kui asi puutub asjaosaliste poolte etteilmumisesse.

Palutavale ametivõimule teatatakse tema palvel, aeg ja koht, kus ette võetakse nõutav toiming, et huvitatud poolel võimalus oleks selle juures viibida.

Erinõude täidesaatmist võib tagasi lükata ainult siis:

1° kui ei ole kindlaks tehtud dokumendi autentsus;

2° kui erinõude täidesaatmine ei kuulu palutava Riigi kohtu võimkonda;

3° kui Riik, kelle territooriumil täidesaatmine aset peab leidma, leiab, et selle iseloom tema suveräänsust või julgeolekut riivab.

Artikkel 12.

Juhul, kui palutav ametivõim pole kompetentne, antakse erinõue ametialaliselt üle sama Riigi kompetentsele kohtuvõimule, vastavalt selle Riigi seadusandluse poolt üles seatud määrustele.

Artikkel 13.

Kõigil juhtudel, kui erinõue ei ole saadetud täide palutava ametivõimu poolt, teatab viimane sellest viibimata paluvale ametivõimule, ära tähendades, artikkel 11-das nimetatud juhul, põhjused, miks erinõude täidesaatmine tagasi lükati ja, artikkel 12-das nimetatud juhul, ametivõimu, kellele erinõue üle anti.

Artikkel 14.

Kohtuvõim, kes toimetab erinõude täidesaatmist, käsitab oma maa seadusi selles, mis puutub täidesaate vormi.

Siiski täidetakse paluva ametivõimu palvet erilise vormi tarvitamise kohta, kui see vorm mitte palutava Riigi seadusandlusele vastu ei käi.

Artikkel 15.

Eelmiste artiklite määrused ei takista igal Riigil erinõudeid täide saata lasta otseteel oma diplomaatiliste või konsulaaresindajate kaudu, kui seda lubavad huvitatud Riikide vahel sõlmitud konventsioonid või kui Riik, kelle terri-

Article 11.

L'autorité judiciaire à laquelle la commission rogatoire est adressée sera obligée d'y satisfaire en usant des mêmes moyens de contrainte que pour l'exécution d'une commission des autorités de l'Etat requis ou d'une demande formée à cet effet par une partie intéressée. Ces moyens de contrainte ne sont pas nécessairement employés s'il s'agit de la comparution de parties en cause.

L'autorité requérante sera, si elle le demande, informée de la date et du lieu où il sera procédé à la mesure sollicitée, afin que la partie intéressée soit en état d'y assister.

L'exécution de la commission rogatoire ne pourra être refusée que:

1° si l'authenticité du document n'est pas établie;

2° si dans l'Etat requis, l'exécution de la commission rogatoire ne rentre pas dans les attributions du pouvoir judiciaire;

3° si l'Etat sur le territoire duquel l'exécution devrait avoir lieu la juge de nature à porter atteinte à sa souveraineté ou à sa sécurité.

Article 12.

En cas d'incompétence de l'autorité requise, la commission rogatoire sera transmise d'office à l'autorité judiciaire compétente du même Etat, suivant les règles établies par la législation de celui-ci.

Article 13.

Dans tous les cas où la commission rogatoire n'est pas exécutée par l'autorité requise, celle-ci en informera immédiatement l'autorité requérante, en indiquant, dans le cas de l'article 11, les raisons pour lesquelles l'exécution de la commission rogatoire a été refusée et, dans le cas de l'article 12, l'autorité à laquelle la commission est transmise.

Article 14.

L'autorité judiciaire qui procède à l'exécution d'une commission rogatoire appliquera les lois de son pays, en ce qui concerne les formes à suivre.

Toutefois, il sera déféré à la demande de l'autorité requérante, tendant à ce qu'il soit procédé suivant une forme spéciale, pourvu que cette forme ne soit pas contraire à la législation de l'Etat requis.

Article 15.

Les dispositions des articles qui précèdent n'excluent pas la faculté pour chaque Etat de faire exécuter directement par ses agents diplomatiques ou consulaires les commissions rogatoires, si des conventions inter-

tooriumil erinõue täidesaatmisele tuleb, sellele vastu ei seisa.

Artikkel 16.

Erinõuete täidesaatmise eest ei või nõuda mingisuguste maksude ega kulude tasumist.

Siiski, kui teisiti pole kokku lepitud, on palutaval Riigil õigus paluvalt Riigilt sisse nõuda tasusummad, mis on makstud tunnistajatele või ekspertidele, samuti kulud, mis on tekkinud täidesaatvate ametnikkude kaasabist, mis osutus tarvilikuks tunnistajate vabatahtlikult mitteilmumise tõttu, või kulud, mis järgnesid artikkel 14-da 2 lõike, eventuaalsest käsitamisest.

III.

Protsessikulude tasumise kindlustamine.

Artikkel 17.

Mingisugust kindlustust ega sissemaksu, ükskõik millise nime all, ei või nõuda, põhjusel, et nad on välismaalased või et neil puudub sel maal elu- või asukoht, ühe lepinguosalise Riigi kodanikkudelt, kelle elukoht ühes neist Riikidest, kes üles astuvad nõudjatena või kolmandana isikuna mõne teise lepinguosalise Riigi kohtute ees.

Sama määrus leiab käsitamist ettemaksu kohta, mis tuleks sisse nõuda nõudjatelt või kolmandatelt isikutelt kohtukulude kindlustuseks.

Konventsioonid, millega lepinguosalised Riigid on kindlaks määranud oma kodanikkude vabastamise protsessikulude tasumise kindlustamisest või kohtukulude sissemaksmisest, vaatamata elukohale, leiavad käsitamist ka edaspidi.

Artikkel 18.

Protsessikulude ja -väljaminekute tasumise kohta käivad kohtuotsused, mis tehtud ühes lepinguosalises Riigis nõudja või kolmanda isiku vastu, kes vabastatud kindlustusest, sissemaksust või ettemaksust kas artikkel 17-da, 1-se ja 2-se lõike põhjal, või selle Riigi seaduse põhjal, kus nõudmine üles tõstetud, tulevad lugeda, diplomaatilisel teel tehtud palve peale, maksuta täidesaatmisele kuuluvaiks kompetentse ametivõimu poolt igas teises lepinguosalises Riigis.

Sama määrus leiab käsitamist kohtuotsuste kohta, millega protsessikulude summa hiljem kindlaks määratakse.

venues entre les Etats intéressés l'admettent ou si l'Etat sur le territoire duquel la commission rogatoire doit être exécutée ne s'y oppose pas.

Article 16.

L'exécution des commissions rogatoires ne pourra donner lieu au remboursement de taxes ou de frais de quelque nature que ce soit.

Toutefois, sauf entente contraire, l'Etat requis aura le droit d'exiger de l'Etat requérant le remboursement des indemnités payées aux témoins ou aux experts, ainsi que des frais occasionnés par l'intervention d'un officier ministériel, rendu nécessi are parce que les témoins n'ont pas comparu volontairement, ou des frais résultant de l'application éventuelle de l'article 14, alinéa 2.

III.

Caution judicatum solvi.

Article 17.

Aucune caution ni dépôt, sous quelque dénomination que ce soit, ne peut être imposé, à raison soit de leur qualité d'étrangers, soit du défaut de domicile ou de résidence dans le pays, aux nationaux d'un des Etats contractants, ayant leur domicile dans l'un de ces Etats, qui seront demandeurs ou intervenants devant les tribunaux d'un de ces autres Etats.

La même règle s'applique au versement qui serait exigé des demandeurs ou intervenants pour garantir les frais judiciaires.

Les conventions par lesquelles des Etats contractants auraient stipulé pour leurs ressortissants la dispense de la caution judicatum solvi ou du versement des frais judiciaires sans condition de domicile continueront à s'appliquer.

Article 18.

Les condamnations aux frais et dépens du procès, prononcées dans un des Etats contractants contre le demandeur ou l'intervenant dispensés de la caution, du dépôt ou du versement en vertu soit de l'article 17, alinéas 1 et 2, soit de la loi de l'Etat où l'action est intentée, seront, sur une demande faite par la voie diplomatique, rendues gratuitement exécutoires par l'autorité compétente dans chacun des autres Etats contractants.

La même règle s'applique aux décisions judiciaires par lesquelles le montant des frais du procès est fixé ultérieurement.

Eelmised määrused ei takista kaht lepinguosalist Riiki kokku leppimast, et lubada täidesaatmise palve esitamist otseteel huvitatud poole poolt.

Artikkel 19.

Otsused kulude ja väljaminekute kohta kuulutatakse täidesaatmisele kuuluvaiks ilma poolte ülekuulamiseta, kuid riivamata süüdimõistetud poole õigust hiljem edasi kaevata, kooskõlas selle maa seadusandlusega, kus toimitakse täidesaatmist.

Täidesaatmise palve üle otsustaja kompetente ametivõim piirdub järelevaatamisega:

1° kas selle riigi seaduse järele, kus tehti kohtuotsus, otsuse väljendis vastab tema autentsuse tarvilikkudele tingimustele;

2° kas, sama seaduse järele, otsus on omandanud seadusliku maksvuse;

3° kas otsuse resolutiivne osa on redigeeritud kas palutava ametivõimu või mõlema huvitatud Riigi vahel kokkulepitud keeles või kas talle on juure lisatud tõlge ühes nendest keeltest, mis, kui teisiti pole kokku lepitud, on õigeks tunnistatud paluva Riigi diplomaatilise või konsulaaresindaja või palutava Riigi vannutatud tõlgi poolt.

Teises lõikes, punktides 1 ja 2. ettekirjutatud tingimuste rahuldamiseks on küllalt paluva Riigi kompetentse ametivõimu teadaandest, mis konstateerib, et otsus on seadusliku maksvuse omandanud. Selle ametivõimu kompetents tunnistatakse õigeks, kui teisiti pole kokku lepitud, paluva Riigi kohtuadministratsiooni kõige kõrgema ametniku poolt. Siin nimetatud teadaanne ja tunnistus peavad olema redigeeritud või tõlgitud kooskõlas lõike 2-se, punkt 3-da, määrusega.

IV.

Maksuta kohtulik abi.

Artikkel 20.

Iga lepinguosalise Riigi kodanikud saavad maksuta kohtuliku abi osaliseks kõigis teistes lepinguosalistes Riikides nagu oma kodanikudki, kohanedes selle Riigi seadusandlusele, kus palutakse maksuta kohtulikku abi.

Artikkel 21.

Kõigil juhtudel peab vaesusetunnistus või -deklaratsioon olema välja antud või vastu võetud välismaalase hariliku asukoha ameti-

Les dispositions qui précèdent ne s'opposent pas à ce que deux Etats contractants s'entendent pour permettre que la demande d'exéquatur soit aussi faite directement par la partie intéressée.

Article 19.

Les décisions relatives aux frais et dépens seront déclarées exécutoires sans entendre les parties, mais sauf recours ultérieur de la partie condamnée, conformément à la législation du pays où l'exécution est poursuivie.

L'autorité compétente pour statuer sur la demande d'exéquatur se bornera à examiner:

1° si, d'après la loi du pays où la condamnation a été prononcée, l'expédition de la décision réunit les conditions nécessaires à son authenticité;

2° si d'après la même loi, la décision est passée en force de chose jugée;

3° si, le dispositif de la décision est rédigé, soit dans la langue de l'autorité requise, soit dans la langue convenue entre les deux Etats intéressés, ou bien s'il est accompagné d'une traduction, faite dans une de ces langues et, sauf entente contraire, certifiée conforme par un agent diplomatique ou consulaire de l'Etat requérant ou par un traducteur assermenté de l'Etat requis.

Pour satisfaire aux conditions prescrites par l'alinéa 2, numéros 1 et 2, il suffira d'une déclaration de l'autorité compétente de l'Etat requérant constatant que la décision est passée en force de chose jugée. La compétence de cette autorité sera, sauf entente contraire, certifiée par le plus haut fonctionnaire préposé à l'administration de la justice dans l'Etat requérant. La déclaration et le certificat dont il vient d'être parlé doivent être rédigés ou traduits conformément à la règle contenue dans l'alinéa 2, numéro 3.

IV.

Assistance judiciaire gratuite.

Article 20.

Les ressortissants de chacun des Etats contractants seront admis dans tous les autres Etats contractants au bénéfice de l'assistance judiciaire gratuite, comme les nationaux eux-mêmes, en se conformant à la législation de l'Etat où l'assistance judiciaire gratuite est réclamée.

Article 21.

Dans tous les cas, le certificat ou la déclaration d'indigence doit être délivré ou reçue par les autorités de la résidence habituelle

võimude poolt, või sarnase asukoha puudumisel, tema sellekordse asukoha ametivõimude poolt. Juhul kui need viimased ametivõimud ei kuulu ühtegi lepinguosalisesse Riiki ja kui nemad sarnaseid tunnistusi või deklaratsioone vastu ei võta ega välja ei anna, siis on küllalt tunnistusest või deklaratsioonist, mis on välja antud või vastu võetud selle Riigi diplomaatilise või konsulaaresindaja poolt, kuhu kuulub välismaalane.

Kui paluja ei asu maal, kus maksuta kohtulikku abi palutakse, siis legaliseeritakse vaesusetunnistus või -deklaratsioon maksuta selle Riigi diplomaatilise või konsulaaresindaja poolt, kus palve esitada tuleb.

de l'étranger, ou, à défaut de celle-çi, par les autorités de sa résidence actuelle. Dans le cas ou ces dernières autorités n'appartiendraient pas à un Etat contractant et ne recevraient pas ou ne délivreraient pas des certificats ou des déclarations de cette nature, il suffira d'un certificat ou d'une declaration, délivré ou reçue par un agent diplomatique ou consulaire du pays auquel l'étranger appartient.

Si le requérant ne réside pas dans le pays où la demande est formée le certificat ou la déclaration d'indigence sera légalisé gratuitement par un agent diplomatique ou consulaire du pays où le document doit être produit.

Artikkel 22.

Ametivõim, kelle kompetentsi kuulub vaesusetunnistuse väljaandmine või vaesusedeklaratsiooni vastuvõtmine, võib nõuda teateid paluja varandusliku seisukorra kohta teiste lepinguosaliste Riikide ametivõimudelt.

Ametivõimule, kellele kuulub maksuta kohtuliku abiandmise palve otsustamine, jääb õigus, tema võimkonna piirides, kontroleerida temale esitatud tunnistusi, deklaratsioone ja teateid.

Article 22.

L'autorité compétente pour délivrer le certificat ou recevoir la déclaration d'indigence pourra prendre des renseignements sur la situation de fortune du requérant auprès des autorités des autres Etats contractants.

L'autorité chargée de statuer sur la demande d'assistance judiciaire gratuite conserve, dans les limites de ses attributions, le droit de contrôler les certificats, déclarations et renseignements qui lui sont fournis.

Artikkel 23.

Kui maksuta kohtulik abi on antud ühe lepinguosalise Riigi kodanikule, siis tasutakse sama protsessi kohta käivate kohtuteadete kättetoimetamise eest mõnes teises neist Riikidest paluva Riigi poolt palutavale Riigile ainult need kulud, mis tekkinud artikkel 3-da põhjal erilise korra tarvitamisest.

Samal juhul tasutakse erinõuete täidesaatmise eest paluva Riigi poolt palutavale Riigile ainult tunnistajatele ja ekspertidele makstud tasud, samuti kulud, mis on tekkinud artikkel 14-da, 2-se lõike, eventuaalsest käsitamisest.

Article 23.

Si le bénéfice de l'assistance judiciaire gratuite a été accordé au ressortissant d'un des Etats contractants, les significations relatives au même procès qui seraient à faire dans un autre de ces Etats ne pourront donner lieu qu'au remboursement par l'Etat requérant à l'Etat requis des frais occasionnés par l'emploi d'une forme spéciale en vertu de l'article 3.

Dans le même cas, l'exécution de commissions rogatoires ne donnera lieu qu'au remboursement par l'Etat requérant à l'Etat requis des indemnités payées aux témoins ou aux experts, ainsi que des frais nécessités par l'application éventuelle de l'article 14, alinéa 2.

V.

Isiklik arreteerimine.

Artikkel 24.

Isiklikku arreteerimist, niihästi täidesaatmise kui ka lihtsa kindlustusabinõuna, ei või käsitada, tsiviil- või kaubanduslikkudes asjades, välismaalaste vastu, kes kuuluvad mõnesse lepinguosalisesse Riiki, juhul, kui see abinõu ei ole käsitatav oma maa kodanikkude vastu. Asjaolul, mille põhjal sisemaal elutsev sisemaalane võib nõuda arreteerimise lõpeta-

V.

Contrainte par corps.

Article 24.

La contrainte par corps, soit comme moyen d'exécution, soit comme mesure simplement conservatoire, ne pourra pas, en matière civile ou commerciale, être appliquée aux étrangers appartenant à un des Etats contractants dans les cas où ne serait pas applicable aux ressortissants du pays. Un fait qui peut être invoqué par un ressortis-

mist, peab olema sama jõud iga lepinguosalise Riigi kodaniku kasuks, ka siis, kui see asjaolu tekkis välismaal.

sant domicilié dans le pays, pour obtenir la levée de la contrainte par corps, doit produire le même effet au profit du ressortissant d'un Etat contractant, même si ce fait s'est produit à l'étranger.

VI.

Lõppmäärused.

Artikkel 25.

Käesolev konventsioon ratifitseeritakse ja ratifikatsioonikirjad deponeeritakse Haagis niipea kui seda võivad teha kuus Kõrget Lepinguosalist.

Igast ratifikatsioonikirjade deponeerimisest tehakse protokoll, mille õigekstunnistatud ärakiri saadetakse diplomaatilisel teel igale lepinguosalisele Riigile.

Artikkel 26.

Käesolev Konventsioon leiab täieõiguslist käsitamist lepinguosaliste Riikide Euroopas asuvate territooriumide kohta.

Kui mõni lepinguosaline Riik soovib selle maksmapanekut oma väljaspool Euroopat asuvates territooriumides, valdustes või koloniides või konsulaarkohtulistes ringkondades, teatab ta omast sellekohasest kavatsusest aktiga, mis deponeeritakse Hollandi Valitsuse arhiivides. Viimane saadab sellest diplomaatilisel teel õigekstunnistatud ärakirja igale lepinguosalisele Riigile. Konventsioon astub jõusse nende Riikide vahelistes suhetes, kes vastavad sellele teadaandele nõusoleva deklaratsiooniga ning väljaspool Euroopat asuvate nende territooriumide, valduste või koloniide ning konsulaarkohtuliste ringkondade suhetes, mille kohta teadaanne tehti. Nõusolev deklaratsioon deponeeritakse samuti Hollandi Valitsuse arhiivides, kes saadab sellest diplomaatilisel teel õigekstunnistatud ärakirja igale lepinguosalisele Riigile.

Artikkel 27.

Riigid, kes olid esindatud rahvusvahelise eraõiguse neljandal Konverentsil, võivad alla kirjutada käesolevale Konventsioonile kuni artikkel 25-das, 1-ses lõikes, ettenähtud ratifikatsioonikirjade deponeerimiseni.

Peale seda deponeerimist võivad nad Konventsiooniga alati ühineda ilma reservatsioonideta. Riik, kes soovib ühineda, teatab oma kavatsusest aktiga, mis deponeeritakse Hollandi Valitsuse arhiivides. Viimane saadab sellest diplomaatilisel teel õigekstunnistatud ärakirja kõigile lepinguosalistele Riikidele.

VI.

Dispositions finales.

Article 25.

La présente Convention sera ratifiée et les ratifications en seront déposées à la Haye, dès que six des Hautes Parties Contractantes seront en mesure de le faire.

Il sera dressé de tout dépôt de ratifications un procès-verbal, dont une copie, certifiée conforme, sera remise par la voie diplomatique à chacun des Etats contractants.

Article 26.

La présente Convention s'applique de plein droit aux territoires européens des Etats contractants.

Si un Etat contractant en désire la mise en vigueur dans ses territoires, possessions ou colonies, situés hors de l'Europe ou dans ses circonscriptions consulaires judiciaires, il notifiera son intention à cet effet par un acte, qui sera déposé dans les archives du Gouvernement des Pays-Bas. Celui-ci en enverra, par la voie diplomatique, une copie, certifiée conforme, à chacun des Etats contractants. La Convention entrera en vigueur dans les rapports entre les Etats qui répondront par une déclaration affirmative à cette notification et les territoires, possessions ou colonies, situés hors de l'Europe, et les circonscriptions consulaires judiciaires, pour lesquels la notification aura été faite. La déclaration affirmative sera déposée, de même, dans les archives du Gouvernement des Pays-Bas, qui en enverra, par la voie diplomatique, une copie, certifiée conforme, à chacun des Etats contractants.

Article 27.

Les Etats représentés à la quatrième Conférence de droit international privé sont admis à signer la présente Convention jusqu'au dépôt des ratifications prévu par l'article 25, alinéa 1er.

Auprès ce dépôt, ils seront toujours admis à y adhérer purement et simplement. L'Etat qui désire adhérer notifie son intention par un acte qui sera déposé dans les archives du Gouvernement des Pays-Bas. Celui-ci en enverra, par la voie diplomatique, une copie, certifiée conforme, à chacun des Etats contractants.

Artikkel 28.

Käesolev konventsioon asendab 14. novembri 1896. a. rahvusvahelise eraõiguse Konventsiooni ja 22. mai 1897. a. Lisaprotokolli.

Ta astub jõusse kuuekümnendamal päeval, alates daatumist, millal deponeerivad 14. novembri 1896. a. Konventsiooni kõik allakirjutanud Riigid oma käesoleva Konventsiooni ratifikatsioonikirjad, ja kõige hiljem 27. aprillil 1909. a.

Artikkel 26-da, 2-se lõike, juhul, astub ta jõusse neli kuud pärast nõusoleva deklaratsiooni daatumi ja artikkel 27-da, 2-se lõike, juhul, kuuekümnendamal päeval pärast liitumiste teadaande daatumi.

On aru saadud, et artikkel 26-das, 2-ses lõikes, ettenähtud teadaanded ei saa aset leida enne käesoleva Konventsiooni maksmapanemist vastavalt käesoleva artikli teisele lõikele.

Artikkel 29.

Käesoleva Konventsiooni kestvus on viis aastat, alates artikkel 28-das, 2-ses lõikes, tähendatud daatumist tema maksmapanemise kohta.

Sellest daatumist peale hakkab kestvuse tähtpäev ka nende Riikide kohta, kes toimetavad deponeerimist pärast seda daatumi või kes liituvad hiljem, ja samuti mis puutub nõusolevatesse deklaratsioonidesse, tehtud artikkel 26-da, 2-se lõike põhjal.

Ülesütlemise puudumisel uuendatakse konventsiooni kestvust vaikimise teel viiest aastast viie aastani.

Ülesütlemisest peab teatama, vähemalt kuus kuud enne 2-ses ja 3-das lõikes nimetatud tähtpäeva möödumist, Hollandi Valitsusele, kes selle teatavaks teeb kõigile teistele Riikidele.

Ülesütlemine võib käia ainult väljapool Euroopat asuvate territooriumide, valduste või koloniide või ka konsulaar-kohtuliste ringkondade kohta, mis sisse võetud artikkel 26-da, 2-se lõike, põhjal tehtud teadaandesse.

Ülesütlemine on maksev ainult Riigi suhtes, kes sellest teatas. Teiste lepinguosaliste Riikide kohta jääb Konventsioon jõusse.

Selle tõenduseks kirjutasid vastavad täisvolinikud alla käesolevale Konventsioonile ja varustasid selle oma pitseritega.

Tehtud Haagis, 17. juulil tuhat üheksasada viiendal aastal, ühes ainsas eksemplaris, mis deponeeritakse Hollandi Valitsuse arhiividesse ja millest saadetakse õigekstunnista-

Article 28.

La présente Convention remplacera la Convention de droit international privé du 14 novembre 1896 et le Protocole Additionnel du 22 mai 1897.

Elle entrera en vigueur le soixantième jour à partir de la date où tous les Etats signataires ou adhérents de la Convention du 14 novembre 1896 auront déposé leurs ratifications de la présente Convention, et au plus tard le 27 avril 1909.

Dans le cas de l'article 26, alinéa 2, elle entrera en vigueur quatre mois après la date de la déclaration affirmative et, dans le cas de l'article 27, alinéa 2, le soixantième jour après la date de la notification des adhésions.

Il est entendu que les notifications prévues par l'article 26, alinéa 2, ne pourront avoir lieu qu'après que la présente Convention aura été mise en vigueur conformément à l'alinéa 2 du présent article.

Article 29.

La présente Convention aura une durée de 5 ans à partir de la date indiquée dans l'article 28, alinéa 2, pour sa mise en vigueur.

Ce terme commencera à courir de cette date, même pour les Etats qui auront fait le dépôt après cette date ou qui auront adhéré postérieurement et aussi en ce qui concerne les déclarations affirmatives faite en vertu de l'article 26, alinéa 2.

La Convention sera renouvelée tactitement de cinq ans en cinq ans, sauf dénonciation.

La dénonciation devra être notifiée, au moins six mois avant l'expiration du terme visé aux alinéas 2 et 3, au Gouvernement des Pays-Bas, qui en donnera connaissance à tous les autres Etats.

La dénonciation peut ne s'appliquer qu'aux territoires, possessions ou colonies, situés hors de l'Europe, ou aussi aux circonscriptions consulaires judiciaires, compris dans une notification faite en vertu de l'article 26, alinéa 2.

La dénonciation ne produira son effet qu'à l'égard de l'Etat qui l'aura notifiée. La Convention restera exécutoire pour les autres Etats contractants.

En foi de quoi, les plénipotentiaires respectifs ont signé la présente Convention et l'ont revêtue de leurs sceaux.

Fait à La Haye, le 17 juillet Mil Neuf Cent Cinq, en un seul exemplaire, qui sera déposé dans les archives du Gouvernement des Pays-Bas et dont une copie, certifiée

tud ärakiri diplomaatilisel teel igale Riigile, kes oli esindatud Rahvusvahelise Eraõiguse neljandal Konverentsil.

Saksamaa eest:
(L. S.) von Schloezer.
(L. S.) Kriege.
Austria ja Ungari eest:
(L. S.) C. A. Wydenbruck, Austria-Ungari Minister.
Austria eest:
(L. S.) Holzknecht, Austria Keiserliku Kuningliku Kohtuministeeriumi Osakonna juhataja.

(L. S.) Töry, Ungari Kuningliku Kohtuministeeriumi Riigisekretär.
Belgia eest:
(L. S.) Guillaume.
(L. S.) Alfred van den Bulcke.
Taani eest:
(L. S.) W. Grevenkop Castenskjold.
Hispaania eest:
(L. S.) A. de Baguer.
Prantsusmaa eest:
(L. S.) Monbel.
(L. S.) L. Renault.
Itaalia eest:
(L. S.) Tugini.
Luksemburgi eest:
(L. S.) Krahv de Villers.
Norra eest:
(L. S.) F. Hagerup.
Hollandi eest:
(L. S.) W. M. de Veede.
(L. S.) J. A. Loeff.
(L. S.) T. M. C. Asser.
Portugali eest:
(L. S.) krahv de Selir.
Rumeenia eest:
(L. S.) Edg. Mavrocordato.
Venemaa eest:
(L. S.) N. Tcharykov.
Rootsi eest:
(L. S.) G. Falkenberg.
Helveetsia eest:
(L. S.) Carlin.

Protokoll.

Haagis 17. juulil 1905. a. allakirjutatud tsiviilprotsessi kohta käiva Konventsiooni artikkel 25-da täidesaatmiseks, tulid käesolevale allakirjutajad kokku, et toimida Kõrgete Lepinguosaliste Riikide ratifikatsioonikirjade deponeerimist Tema Majesteedi Hollandi Kuninganna Valitsuse kätte:

conforme, sera remise par la voie diplomatique à chacun des Etats qui ont été représentés à la quatrième Conférence de Droit International Privé.

Pour l'Allemagne:
(L. S.) von Schloezer.
(L. S.) Kriege.
Pour l'Autriche et pour la Hongrie:
(L. S.) C. A. Wydenbruck, Ministre d'Autriche-Hongrie.
Pour l'Autriche:
(L. S.) Holzknecht, Chef de section au Ministère Impérial Royal autrichien de la Justice.
Pour la Hongrie:
(L. S.) Töry, Secrétaire d'Etat au Ministère Royal autrichien de la Justice.
Pour la Belgique:
(L. S.) Guillaume.
(L. S.) Alfred van den Bulcke.
Pour le Danemark:
(L. S.) V. Grevenkop Castenskjold.
Pour l'Espagne:
(L. S.) A. de Baguer.
Pour la France:
(L. S.) Monbel.
(L. S.) L. Renault.
Pour l'Italie:
(L. S.) Tugini.
Pour le Luxembourg:
(L. S.) Cte de Villers.
Pour la Norvège:
(L. S.) F. Hagerup.
Pour les Pays-Bas:
(L. S.) V. M. de Veede.
(L. S.) J. A. Loeff.
(L. S.) T. M. C. Asser.
Pour le Portugal:
(L. S.) Conde de Selir.
Pour la Roumanie:
(L. S.) Edg. Mavrocordato.
Pour la Russie:
(L. S.) N. Tcharykow.
Pour la Suède:
(L. S.) G. Falkenberg.
Pour la Suisse:
(L. S.) Carlin.

Procès-Verbal.

En exécution de l'article 25 de la Convention relative à la procédure Civile, signée à La Haye, le 17 juillet 1905, les soussignés se sont réunis pour procéder au dépôt, entre les mains du Gouvernement de sa Majesté la Reine des Pays-Bas, des ratifications des Hautes Puissances contractantes.

Esitati järgnevad ratifikatsioonikirjad:

1. Tema Majesteedi Saksa Keisri, Preisi Kuninga;
2. Tema Majesteedi Austria Keisri, Böömi Kuninga, jne. ja Ungari Apostliku Kuninga;
3. Tema Majesteedi Belgia Kuninga;
4. Tema Majesteedi Taani Kuninga;
5. Tema Majesteedi Hispaania Kuninga;
6. Prantsuse Vabariigi Presidendi;
7. Tema Majesteedi Itaalia Kuninga;
8. Tema Majesteedi Norra Kuninga;
9. Tema Majesteedi Hollandi Kuninganna;
10. Tema Majesteedi Portugali ja Algarvide jne. Kuninga;
11. Tema Majesteedi Rumeenia Kuninga;
12. Tema Majesteedi Kõigi Venemaade Keisri;
13. Tema Majesteedi Rootsi Kuninga;
14. ja Helveetsia Liidu Nõukogu

omad, mis leiti olevat heas ja nõutud vormis ning usaldati Hollandi Valitsusele, et nad lasta deponeerida Välisministeeriumi arhiividesse.

„Selle akti ratifikatsioonikirjade deponeerimise silmapilgul konstateerivad allakirjutanud, et 17. juuli 1905. a. daatum on esimeste allkirjade daatum, mis tehtud nimelt Tema Majesteedi Saksa Keisri, Preisi Kuninga nimel, Saksa Keiserriigi eest; Tema Majesteedi Hispaania Kuninga nimel; Prantsuse Vabariigi Presidendi nimel; Tema Majesteedi Itaalia Kuninga nimel; Tema Kuningliku Kõrguse Luksemburgi Suurhertsogi, Nassau Hertsogi nimel; Tema Majesteedi Hollandi Kuninganna nimel; Tema Majesteedi Portugali ja Algarvide jne. Kuninga nimel; Tema Majesteedi Rumeenia Kuninga nimel; Tema Majesteedi Kõigi Venemaade Keisri nimel ja Tema Majesteedi Rootsi ja Norra Kuninga nimel, Rootsi eest“,

ja et selle Konventsiooni artikkel 27-da põhjal kirjutati ta alla pärast seda daatumi,

Tema Majesteedi Austria Keisri, Böömi Kuninga, jne. ja Ungari Apostliku Kuninga nimel, Austria ja Ungari eest, 23-dal novembril 1908. a.;

Tema Majesteedi Belglaste Kuninga nimel, 30-dal septembril 1908. a.;

Tema Majesteedi Taani Kuninga nimel, 13-dal juulil 1908. a.;

Tema Majesteedi Norra Kuninga nimel, 5-dal juulil 1907. a.;

Tema Majesteedi Helveetsia Liidu Nõukogu nimel, 14-dal novembril 1908. a.

Les instruments des ratifications:

1. de Sa Majesté l'Empereur d'Allemagne, Roi de Prusse;
2. de Sa Majesté l'Empereur d'Autriche, roi de Bohême, etc. et Roi Apostolique de Hongrie;
3. de Sa Majesté le Roi des Belges;
4. de Sa Majesté le Roi de Danemark;
5. de Sa Majesté le Roi d'Espagne;
6. du Président de la République Française;
7. de Sa Majesté le Roi d'Italie;
8. de Sa Majesté le Roi de Norvège;
9. de Sa Majesté la Reine des Pays-Bas;
10. de Sa Majesté le Roi de Portugal et des Algarves, etc.;
11. de Sa Majesté le Roi de Roumanie;
12. de Sa Majesté l'Empereur de toutes les Russies;
13. de Sa Majesté le Roi de Suède;
14. et du Conseil Fédéral Suisse;

ont été produits et ayant été trouvés en bonne et due forme sont confiés au Gouvernement néerlandais pour être déposés dans les archives du Ministère des Affaires Etrangères.

„Au moment de procéder au dépôt des ratifications de cet acte les soussignés constatent que la date du 17 juillet 1905 est celle des premières signatures, à savoir celles faites au nom de:

Sa Majesté l'Empereur d'Allemagne, Roi de Prusse, pour l'Empire allemand; Sa Majesté le Roi d'Espangne; le Président de la République Française; Sa Majesté le Roi d'Italie; Son Altesse Royale le Grand-Duc de Luxembourg, Duc de Nassau; Sa Majesté la Reine des Pays-Bas; Sa Majesté le Roi de Portugal et des Algarves, etc. etc.; Sa Majesté le Roi de Roumanie; Sa Majesté l'Empereur de toutes les Russies et Sa Majesté le Roi de Suède et de Norvège, pour la Suède“,

et qu'en vertu de l'article 27 de cette convention elle a été signée après cette date,

au nom de Sa Majesté l'Empereur d'Autriche, Roi de Bohême, etc. et Roi Apostolique de Hongrie, pour l'Autriche et pour la Hongrie, le 23 novembre 1908;

au nom de Sa Majesté le Roi des Belges, le 30 septembre 1908;

au nom de Sa Majesté le Roi de Danemark, le 13 juillet 1908;

au nom de Sa Majesté le Roi de Norvège, le 5 juillet 1907;

au nom du Conseil Fédéral Suisse, le 14 novembre 1908.

Selle tõenduseks seati kokku käesolev protokoll, millest õigekstunnistatud ärakiri saadetakse diplomaatilisel teel igale lepinguosalisele Riigile.

Tehtud Haagis, 24-dal aprillil 1909. a.

F. von Müller.
C. A. Wydenbruck.
Guillaume.
W. Grevenkop Castenskjold.
José de la Rica y Calvo.
Marcellin Pellet.
G. de la Tour Calvello.
F. Hagerup.
R. de Marees van Swindern.
Nelissen.
T. M. C. Asser.
Joao Oliveira de sa Camelo Lampreia.
Edg. Mavrocordato.
P. Pahlen.
A. Ehrensvärd.
Carlin.

En foi de quoi, a été dressé le présent procès verbal dont une copie certifiée conforme, sera remise par la voie diplomatique à chacun des Etats contractants.

Fait à La Haye, le 24 avril 1909.

F. von Müller.
C. A. Wydenbruck.
Guillaume.
W. Grevenkop Castenskjold.
José de la Rica y Calvo.
Marcellin Pellet.
G. de la Tour Calvello.
F. Hagerup.
R. de Marees van Swinderen.
Nelissen.
T. M. C. Asser.
Joao Oliveira de sa Camelo Lampreia.
Edg. Mavrocordato.
P. Pahlen.
A. Ehrensvärd.
Carlin.

Protokoll.

Haagis, 17. juulil 1905. a. allakirjutatud tsiviilprotsessi kohta käiva Konventsiooni osalised Riigid, soovides selle Konventsiooniga ühinemist võimaldada ka nendele Riikidele, kes 4-mal Rahvusvahelise eraõiguse konverentsil esindatud ei olnud ja kelle soov Konventsiooniga ühineda on heatahtlikult vastu võetud või vastu võetakse Konventsiooniosaliste riikide poolt, on kokku leppinud, et Hollandi Välisministeeriumis avatakse ühinemise protokoll, määratud nimetatud ühinemiste vastuvõtmiseks ja konstateerimiseks, mis astuvad jõusse 60 päeva pärast nimetatud protokollile alla kirjutamist.

Käesolev protokoll ratifitseeritakse ja tema ratifikatsioonikirjad deponeeritakse Haagis, niipea kui kuuel allakirjutanud riigil võimalik on seda teha.

Ta astub jõusse kolmekümnendal päeval, arvates daatumist, mil allakirjutanud Riigid oma ratifikatsioonikirjad on deponeerinud.

Selle tõenduseks on allakirjutajad, kes seks tarvilikult volitatud, alla kirjutanud käesolevale protokollile, mis kannab tänast daatumi, ja millest õigekstunnistatud ärakiri saadetakse igale allakirjutanud Riigile.

Tehtud Haagis, 4. juulil 1924. a.

Hispaania eest:
Santiago Mendez de Vigo.

Belgia eest:
Prints Albert de Ligne.

Helveetsia eest:
Arthur de Pury.

Rootsi eest:
Adlercreutz.

Protocole.

Les Puissances contractantes de la Convention relative à la Procédure Civile, signée à La Haye, le 17 juillet 1905, désirant mettre à même d'adhérer à cette convention les Etats non représentés à la quatrième conférence de droit international privé, dont le désir d'y adhérer a été ou aura été accueilli, favorablement par les Puissances contractantes, sont convenues qu'il sera ouvert au Ministère des Affaires Etrangères des Pays-Bas un procès-verbal d'adhésion destiné à recevoir et à constater les dites adhésions lesquelles sortiront leur effet 60 jours après la signature du dit procès-verbal.

Ce protocole sera ratifié et les ratifications en seront déposées à La Haye, dès que six des Puissances signataires seront en mesure de le faire.

Il entrera en vigueur le trentième jour à partir de la date où les Puissances signataires auront déposé leurs ratifications.

En foi de quoi les sousignés, dûment autorisés à cet effet, ont signé le présent protocole qui portera la date de ce jour, et dont une copie certifiée conforme sera transmise à chacune des Puissances signataires.

Fait à La Haye, le 4 juillet 1924.

Pour l'Espagne:
Santiago Mendez De Vigo.

Pour la Belgique:
P^ce^ Albert De Ligne.

Pour la Suisse:
Arthur De Pury.

Pour la Suède:
Adlercreutz.

Rumeenia eest:
Henry Catargy.
Ungari eest:
Jean Wettstein de Westersheimb.
Norra eest:
Emil Huitfeldt.
Itaalia eest:
Markii Fr. Maestri Molinari de Mettonne.
Taani eest.:
Axel Norgaard.
Portugali eest:
Santos Bandeira.
Saksamaa eest:
v. Lucius.
Luksemburgi eest:
A. Rueb.
Prantsusmaa eest:
Prantsuse valitsus on kirjutanud käesolevale Protokollile alla, et võimaldada ühinemist konventsiooniga 17. juulist 1905. a. Riikidele, kes 4-mal Rahvusvahelise eraõiguse konverentsil esindatud ei olnud. Kuid seda tuleb siiski nii mõista, et see konventsioon ei ole maksev Prantsusmaa ja hiljem ühinenud Riikide vahel.
Charles Benoist.
Hollandi eest:
v. Karnebeek.

Pour la Roumanie:
Henry Catargy.
Pour la Hongrie:
Jean Vettestein de Vestersheimb.
Pour la Norvège:
Emil Huitfeldt.
Pour l'Italie:
Mis Fr. Maestri Molinari De Mittonne.
Pour le Danemark:
Axel Nörgaard.
Pour le Portugal:
Santos Bandeira.
Pour l'Allemagne:
V. Lucius.
Pour le Luxembourg:
A. Rueb.
Pour la France:
Le Gouvernement français a signé le présent protocole afin de rendre possible l'adhésion à la convention du 17 juillet 1905 d'Etats non représentés à la 4me Conférence de droit international privé. Il est toutefois entendu que cette convention n'est pas applicable entre la France et les Etats nouveaux adhérents.
Charles Benoist.
Pour les Pays-Bas:
V. Karnebeek.

Vabariigi Valitsuse poolt 28. novembril 1928 a. kinnitatud

603. Juhtnöörid riigimajades riigiteenijate elukorterite kütte ja valgustuse hindamise kohta.

I. Küte.

1. Kui riigihoones kütmist toimetab riiklik ametiasutus või kui üüriruumid ühiselt köetakse teiste ruumidega, mille kütmist tasub riik, siis maksab üürnik kütte eest proportsionaalselt tema üüri ruumi kantmahule, kusjuures arvesse võetakse kõik möödunud aasta küttematerjali soetamise ja kättetoomisega seotud kulud vastavate kuludokumentide põhjal. Need kulud jagatakse 12 kuu peale ühesuurusteks osadeks ja tasutakse ühiselt üüri maksuga ette.

II. Valgustus.

2. Igal elektri energiat tarvitajal korteril peab olema sunduslikult voolumõõtja, mille järele energia eest tasutakse arvete esitamisel tariifi järgi. Voolumõõtja üüri tasub voolutarvitaja.

Riigivanem J. Tõnisson.
Teedeminister A. Kerem.
Riigisekretär K. Terras.

Vabariigi Valitsuse poolt 23. novembril 1928 a. vastu võetud

604. Eriveotariif nr. 69 laipade veoks Tartu ülikoolile.

Alus: Tariifinõukogu seaduse § 8 (R.T. nr. 106 — 1923).

I.

§ 1. Tartu ülikoolile teaduslikuks otstarbeks veetavate laipade veo eest võetakse veomaksu üldise kaubaveo tariifi järgi, iga laiba kaalmääraks arvates üks tonn.

§ 2. Saadetised peavad olema adresseeritud ülikooli nimele ja saatekirja juurde peab

olema lisatud ülikooli tunnistus, et laip ülikoolile veetakse.

Saadetise väljaandmisel jääb tunnistus raudteele.

§ 3. Laipade alt vabanevate tühjade kastide veo eest võetakse veomaksu üldise kaubaveo tariifi 13 klassi järgi. Saatjaks peab olema ülikool.

II.

Käesolev tariif hakkab maksma 1. jaanuarist 1929 a. Samast päevast kaotab maksvuse alandatud veotariif nr. 4 (R.T. nr. 53/54 — 1921) kõigi selle juurde kuuluvate muudatuste ja täiendustega.

Riigivanem J. Tõnisson.

Teedeminister A. Kerem.

Riigisekretär K. Terras.

Vabariigi Valitsuse poolt 23. novembril 1928 a. vastu võetud

605. Eriveotariif nr. 68 Lastekaitseühingu toiduainete ja riidevarustuse veoks.

Alus: Tariifinõukogu seaduse § 8 (R.T. nr. 106 — 1923).

I.

§ 1. Lastekaitseühingu päralt olevate toiduainete ja riidevarustuse veo eest võetakse veomaksu:

väikesaadetistena üldise kaubaveo tariifi 11 klassi,

5-tonnilise saadetisena üldise kaubaveo tariifi 12 klassi,

10-tonnilise saadetisena üldise kaubaveo tariifi 13 klassi, ja

15-tonnilise saadetisena üldise kaubaveo tariifi 14 klassi järgi.

§ 2. Lisamaksud võetakse üldise kaubaveo tariifi järgi.

§ 3. Saadetise saatjaks ja saajaks peab olema ühing või tema poolt ülal peetav asutis. Saadetise saatekirja juurde peab lisatama ühingu poolt välja antud tunnistus järgmise sisuga:

Tunnistus.

Palun veotariif nr. 68 põhjal vastu võtta saatmiseks ..... jaamast ..... jaama

Saatja .....

Saaja .....

Kraami nimetus .....

Ühingu juhatuse allkirjad ja pitsat.

II.

Käesolev tariif hakkab maksma 1. jaanuarist 1929 a., samast päevast kaotab maksvuse eriveotariif nr. 2 (R.T. nr. 56 — 1921) kõigi selle juurde kuuluvate muudatuste ja täiendustega.

Riigivanem J. Tõnisson.

Teedeminister A. Kerem.

Riigisekretär K. Terras.

---

606. Siseministri 26. novembri 1928 a. määrus omavalitsuste järelevalve teostamiseks.

Alus: Omavalitsuse ajutise järelevalve seaduse § 3 (R.T. nr. 78 — 1919, seadus nr. 149).

Määran siseministeeriumi administratiivosakonna teostama siseministri esindajana omavalitsuste järelevalvet omavalitsuse ajutise järelevalve seaduse (R.T. nr. 78 — 1919, seadus nr. 149) järgi: nõudma omavalitsustelt nende tegevuse aladesse puutuvais asjus seletusi ja dokumente või nende ärakirju (§ 2); kontroleerima linna- ja maavolikogude otsuste seaduslikkust, protesteerima administratiivkohtus neid otsusi, milles leidub seaduserikkumisi, ja panema seisma protesteeritud otsuste täitmise kuni kohtuotsuseni (§ 4); korraldama seaduserikkumiste kõrvaldamisi linna- ja maavalitsuste tegevuses ja asjaajamises, määrama selleks tähtaegu ja, kui määratud tähtaegadeks seaduserikkumisi ei kõrvaldata, pöörduma protestidega administratiivkohtusse ning panema seisma protesteeritud tegevuse kuni kohtuotsuseni (§ 5); teatama kohalikule prokurörile omavalitsuste tegevuses või asjaajamises leitud kuritegudest süüdlaste kohtulikule vastutusele võtmiseks (§ 6); nõudma maavalitsustelt aruandeid valla- ja aleviomavalitsuste järelevalve teostamisest ning andma neile selleks juhtnööre (§ 9); täitma muid ülesandeid ja kohuseid omavalitsustesse puutuvais asjus, mis maksvate seaduste järgi siseministrile või siseministeeriumile üle läinud või nende peale pandud (§ 12).

Administratiivkohtule antavatele protestidele ja omavalitsustele saadetavatele kirjalikkudele nõudmistele, korraldustele ja juhatustele, üldse kogu kirjavahetustele omavalitsuste järelevalve teostamise alal kirjutavad alla siseministeeriumi administratiiv-osakonna direktor või abidirektor või nende asetäitjad ja omavalitsusasjade juhataja või omavalitsusasjade abijuhataja või administratiiv-osakonna sekretär või nende asetäitjad.

Omavalitsuste ametnikkude ametist tagandamise (§ 7) otsustab siseminister isiklikult, omavalitsuste revideerimised (§ 2) ja eriülesanded omavalitsuste järelevalve asjus teostatakse siseministri või tema abi erilisel volitusel.

Siseminister J. Hünerson.

Administratiiv-osakonna abidirektor Osk. Angelus.

Vabariigi Valitsuse otsus 23. novembrist 1928 a.

Kinnitada.

Riigivanem J. Tõnisson.
Siseminister J. Hünerson.
Riigisekretär K. Terras.

Rakvere linnavolikogu poolt 23. augustil ja 26. oktoobril 1928 a. vastu võetud

607. Täiendus sundmäärusele ehituste kohta.

Linnavolikogu poolt 21. märtsil 1911 aastal välja antud ehituste kohta käiva sundmääruse § 3 märkus muuta ja täiendada järgmiselt:

Märkus. Linnavalitsusel on õigus linna ehitusplaanil tähendatud kiviehituste raioonides olemasolevate puumajade väiksemaid kapitaalseid parandusi lubada, nagu üksikute mädanenud seinapalkide, aampalkide, sarikate jne. uuendamist või parandamist; samuti võib linnavalitsus lubada nende majade eeskülgede muutmist ja mansardkorra või pööningukambrite pealeehitamist elukorteriteks, kui see maja nägususe tõstmiseks ja korteriolude lahendamiseks tarvilik ja kui ehituskomisjon seinte kandejõu selleks küllaldaseks on tunnistanud. Luba sarnaste tööde jaoks tuleb nõutada linnavalitsuselt, kusjuures antud luba on maksev kuue kuu jooksul.

See täiendus astub jõusse kaks nädalat pärast tema avaldamist Riigi Teatajas ja on maksev ühe aasta jooksul.

Linnapea Pääro.

Sekretär Joh. Kadaja.

Nõmme linnavolikogu poolt 22. mail, 19. juunil ja 25. septembril 1928 a. vastu võetud

608. Sundmäärus toiduainete kaupluste ja toiduainetega kauplemise kohta Nõmme linnas.

Antud linnaseaduse § 108 p. 22 põhjal.

§ 1. Toiduainete kaupluse ruume võib avada ainult siis, kui need vastavad käesoleva sundmääruse nõuetele ja on komisjoni poolt üle vaadatud.

Märkus. Kaupluseruumide ülevaatamiseks linnavalitsus moodustab vastava komisjoni. Ruumide ülevaatamiseks tuleb kirjalik teadaanne linnavalitsusele anda.

§ 2. Toiduainete kaupluse ruumi põrandapind peab olema vähemalt 27 ruutmeetrit suur.

Märkus. Olemasolevates toiduainete kauplustes, mille põrandapind alla 18 ruutmeetri, tuleb ühe aasta jooksul — arvates käesoleva sundmääruse maksmahakkamisest — nõuetele vastav laiendus läbi viia. Vastasel korral kuulub kauplus sulgemisele, kuid olemasolevates 18-ruutmeetrilise põrandapinnaga kauplustes võib kauplemist jätkata.

§ 3. Toiduainete kaupluse ruum peab olema eraldatud eluruumist kindla uksega.

§ 4. Toiduainete kaupluse ruumi lagi peab olema õli- või liimivärviga valgeks värvitud. Samuti peavad olema heledaks värvitud ka seinad või jälle õlivärvi tapetiga tapetseeritud, kusjuures viimasel juhtumisel 1½ meetri kõrgune (põrandapinnast arvates) heleda õlivärviga värvitud paneel nõuetav on. Põrand võib olla tsemendist, asfaldist, parkettkividest või mõnest muust veekindlast materjalist, või punnitud laudadest, kuid viimane peab olema värvitud või linoleumiga kaetud.

§ 5. Toiduainete kaupluse ruumis peab olema korralik õhupuhastus ja käepesunõu puhta jooksva veega ning puhta käterätikuga.

§ 6. Lauad, letid ja riiulid olgu heleda õlivärviga värvitud või heleda vahariidega või linoleumiga kaetud ja puhtad hoitud.

§ 7. Kaalud ja kaalukausid peab puhtad hoitama.

§ 8. Kaupluseruumi põrand igal hommikul enne kaupluse avamist peab niiske riidega pestama või pühitama. Enne pühkimist tuleb põrand veega märjaks pritsida ja toiduained kinni katta. Jalamatt või rest olgu alati ukse all.

§ 9. Toiduained peavad olema kauplustes alati head ja toiduks kõlvulised.

§ 10. Laudadele ja lettidele välja pandud lahtine toidukraam suvekuudel, s.o. 1. maist kuni 1. oktoobrini, peab olema kaetud marliriidega. Või, suitsuliha, teevorsti, koore ja teiste sarnaste toiduainete jaoks peavad olema klaasist kapid, mille uksed olgu tõmmatud üle marli või tiheda traatvõrguga. Juust peab hoitama klaaskupli all või erikapis — eraldatult ülaltähendatud toiduainetest. Siin nimetatud toiduainete sissepakkimiseks võib tarvitada ainult puhast ja mitte trükitud paberit.

§ 11. Piimaga on lubatud kaubelda ainult puhtatest klaas- või emaileeritud või tinutatud nõudest, kusjuures nõud peavad olema kaetud puhta riide või kaanega. Piim ja piimasaadused peavad vastama nõuetele, mis üles seatud erisundmääruses. Hapupiima hoidmine emaileeritud nõudes on keelatud.

§ 12. Petrooleumiga võib toiduainete kauplustes ainult siis kaubelda, kui seks on olemas automaat petrooleumipump, mis seisab toiduainest eemal lahtises puukapis või on eraldatud muul viisil teistest toiduainetest. Samuti peavad heeringa-, kilu- ja silgutünnid seisma teistest toiduainetest eemal kaane all.

§ 13. Müüjatel ei tohi olla külgehakkavaid ega nahahaigusi. Nad peavad kandma puhtaid riideid ja puhtaid rindakatvaid valgeid põlli. Müüjad peavad laskma end iga nelja kuu tagant arstiliselt järele vaadata — milleks igal müüjal kaustik peab olema, kuhu arst oma märkused sisse kannab.

§ 14. Keelatud on toiduainete kauplustes värske ja soolatud lihaga kauplemine. Samuti ei tohi kaupluste ruumes hoida ja müüa riidekaupa, nahakaupa, värvi, rohukaupa ja villu.

§ 15. Keelatud on koeri toiduainete kauplustesse tuua. Ostjatel on keelatud toiduaineid kätega katsuda. Vastavad sildid olgu pandud kauplustes nähtavale kohale üles.

§ 16. Käesoleva sundmääruse §§ 2, 4, 5, 11, 12, 13 ja 14 nõuded ei ole maksvad kioskite kohta, mis kauplevad toiduainetega. Viimastes on aga lubatud toiduaineist ja jookidest müüa — tükisaiu, maiustusi, vorsti, suitsukala, puu- ja aiavilja, marju ning karastavaid jooke.

Märkus. Müüjateks ei tohi olla isikud, kel on külgehakkavaid või nahahaigusi. Müüjad peavad kandma puhtaid riideid.

§ 17. Käesoleva sundmääruse maksmahakkamisega kaotab maksvuse R.T. nr. 149/150 — 1920 a. avaldatud Nõmme alevivolikogu poolt 25. märtsil 1920 a. nr. 25 all vastu võetud sundmääruse esimene osa.

§ 18. Käesolev sundmäärus hakkab maksma kolm kuud pärast Riigi Teatajas kuulutamist.

§ 19. Selle sundmääruse vastu eksijad võetakse linnavalitsuse poolt volitatud isikute korraldusel seaduslikule vastutusele.

Linnapea Lindemann.

Sekretär Malkus.

——

Nõmme linnavolikogu poolt 19. juunil 1928 a. vastu võetud

609. Sundmäärus lihaga kauplemise kohta Nõmme linnas.

Antud linnaseaduse § 108 p. 22 põhjal.

I. Lihaga kauplemise kord kinnistes ruumides.

§ 1. Lihakaupluste ruume võib avada ainult siis, kui need vastavad käesoleva sundmääruse nõuetele ja on komisjoni poolt üle vaadatud.

Märkus. Kaupluseruumide ülevaatamiseks linnavalitsus moodustab vastava komisjoni. Ruumide ülevaatamiseks tuleb anda kirjalik teadaanne linnavalitsusele.

§ 2. Lihakaupluse ruum ei tohi olla sisemises ühenduses eluruumidega. Olemasolevates lihakauplustes on ühendus eluruumidega ainult kindla ukse kaudu lubatav.

§ 3. Lihakaupluse ruumi põrandapind peab olema vähemalt 10 ruutmeetrit suur.

§ 4. Lihakaupluse põrand peab olema kivist, asfaldist, tsemendist või muust veekindlast materjalist. Samuti peavad olema seinad veekindlast materjalist ja siledad. Puuseinad olgu värvitud üleni heleda õlivärviga. Lagi peab olema krohvitud ja lubjatud või värvitud.

§ 5. Lihakaupluse põrand peab olema porisel ajal saepuruga kaetud, mis tuleb vahetada vähemalt üks kord päevas.

§ 6. Lihakaupluses peab olema korralik õhupuhastus ja käepesunõu puhta jooksva vee ja juuresoleva puhta käterätikuga.

§ 7. Puuhoonetes asuvate lihakaupluste juures peab olema puhas ja korraliku õhupuhastusega kelder või muu külm lihahoiuruum, mille seinad peavad olema värvitud või lubjatud ja mille põrand veekindlast materjalist tehtud.

§ 8. Lauad ja letid peavad olema tehtud klaasist, poleeritud kivist või puust. Puust lauad ja letid peavad olema kaetud inglistinaga tinutatud plekist.

§ 9. Konksud, mille külge liha riputatakse, peavad olema üle tinutatud ja puhtad.

§ 10. Liharaiumise pakk peab olema ilma lõhedeta, pealt sile ja puhas.

§ 11. Kõik lihakaupluste pidajad, kelle ruumid ei vasta neile nõuetele, on kohustatud kuue kuu jooksul, arvates selle sundmääruse maksmahakkamise päevast, neid seadma vastavasse korda.

§ 12. Kõik lihakaupluse ruumid peab hoitama puhtad.

§ 13. Lihakaupluses, kus müüakse hakitud liha, peavad lihamasinad olema äriruumis üles seatud.

§ 14. Keelatud on hakitud liha tagavaraks valmistada.

§ 15. Keelatud on riputada liha ukse või uksepiitade külge.

§ 16. Lihakaupluse ruumides on keelatud hoida nahku ja puhastamata päid, jalgu ja soolikaid.

§ 17. Lihakauplejad peavad kandma puhtaid riideid. Töö juures peab lihakaupleja kandma puhast valget põlle, mis katab ka rinda, ja käistel lakknahast või vahariidest tulpe (mansette).

§ 18. Riiete hoidmine kaupluse ruumides on keelatud.

§ 19. Liha sissepakkimiseks võib tarvitada ainult puhast (mitte trükitud) paberit.

§ 20. Lihakauplejatel ja -vedajatel, kes põevad naha- ja külgehakkavaid haigusi, on keelatud võtta osa tegelikult lihakauplemisest. Lihamüüjad ja -vedajad peavad laskma end iga kuue kuu tagant arstiliselt järele vaadata ja kõigil neil peab olema erikaustik, kuhu arst oma märkused sisse kannab.

§ 21. Äriruumidesse on keelatud koeri sisse tuua.

§ 22. Kaupluse ruumides on lubatud hoida ja müüa ainult Nõmme linna lihajärelevaatuse punktis tembeldatud ja toiduks kõlvulist liha. Lihakaupluse ruumides leitud toiduks kõlbmatu lihakaup hävitatakse ära, mille kohta seatakse kokku vastav akt.

§ 23. Lihakauplejatel on liha vedamine linna tänavatel lubatud ainult korralikkudes, linna tervishoiukomisjoni poolt järele vaadatud veoriistades, millel peab olema eriline istekoht. Veoriistad peavad olema seestpoolt löödud inglistinaga tinutatud plekiga või kaetud heleda õlivärviga, väljastpoolt värvitud tumeda õlivärviga.

§ 24. Kanda on lubatud liha ainult puhtates moldides valge linaga kaetult.

§ 25. Nahku, päid, jalgu ja teisi jäänuseid on lubatud vedamiseks mahutada vankrile ühes kõlvulise puhta lihaga ainult siis, kui vankril on ülalloetud jäänuste jaoks erivahe.

§ 26. Liha peab vedamise juures kaetud olema puhtate linadega või puldaniga.

§ 27. Lihakoorma otsas istumine on keelatud. Niisama on keelatud liha koormasse ladumine sarnaselt, et mõned osad ripuvad üle veoriista ääre.

II. Lihaga kauplemise kord turul.

§ 28. Suvisel ajal peab olema lauale või veoriistale asetatud liha valge puhta linaga kaitstud. Nahkade, puhastamata jalgade, peade ja soolikate asetamine laudadele on keelatud.

§ 29. Küla-elanikkudele (mitte lihunikkudele) lubatakse liha müüa harilikkudelt veoriistadelt, tingimusega, et liha peab olema valgete linade sisse mässitud, kusjuures loomi terve, poole või veerandi kaupa võib müüa.

§ 30. Müügist järele jäänud lihatagavara tuleb hoida alal ainult puhtas korraliku õhupuhastusega keldris või teises külmas ruumis, mille seinad peavad olema värvitud või lubjatud ja põrand tehtud tsemendist, asfaldist või parkettkividest.

§ 31. Hakitud liha valmistamiseks peab olema lihamasin laua külge kinnitatud. Keelatud on valmistada hakitud liha tagavaraks.

§ 32. Lihamüüjad peavad laskma end iga kuue kuu tagant arstiliselt järele vaadata ja kõigil neil peab olema erikaust, kuhu arst oma märkused sisse kannab.

§ 33. Käte pühkimiseks peab olema igal lihakauplejal puhas valge käterätik.

§ 34. Käesoleva sundmääruse vastu eksijad võetakse linnavalitsuse poolt volitatud isikute korraldusel seaduslikule vastutusele.

§ 35. Käesolev sundmäärus astub jõusse kaks nädalat pärast kuulutamist Riigi Teatajas.

Linnapea Lindemann.

Sekretär Malkus.

Hind 20 senti. Riigi trükikoja trükk.